ÚJ NORMÁK? ÚJ NORMÁK! ÚJ NORMÁK?

SZERELEM – BARÁTSÁG

— VITA —

Elmúlt heti számunkban vitaindító cikket közöltünk a szerelem és barátság kérdéseiről. A három vitaindító történet végén, olvasóinknak a következő kérdéseket tettük fel:

1. Lehet-e igazi és őszinte barátság tizenhat—húsz éves lányok és fiúk között, vagy ez szerelem nélkül elképzelhetetlen? Helyes-e, ha fiúk és lányok teljesen fesztelenül viselkednek egymás előtt.

2. Megmosolyogják-e a mai fiatalok Romeo és Julia histórióját? Hiszik-e, hogy van igaz, örök, minden áldozatra kész szerelem, vagy azt vallják, hogy az egészből nem kell olyan nagy ügyet csinálni? Hol vannak itt az új, a mai kornak megfelelő normák?

3. Elképzelhető-e barátság pár heti ismeretség után? Milyen az igazi barátság? Lehetséges-e, hogy a mély és szenvedélyes barátságok kora már a múlté?

Kérdéseinkre néhány nap alatt már több száz levél érkezett szerkesztőségünkbe. Mi a vita során közöljük azokat a leveleket is, amelyekkel részben vagy esetleg egészében nem értünk egyet. Kérjük levelezőinket, hogy lehetőség szerint minden esetben írják meg nevüket és címüket, s csak abban az esetben küldjenek jeligés levelet vitánkhoz, ha erre olyan mély és belső okok késztetik őket, amelyekkel nem akarnak név szerint is nyilvánosság elé állni.

Várjuk a további hozzászólásokat, a levelek borítékára kérjük írni: „SZERELEM — BARÁTSÁG".

A közösségen múlik...

1959 óta katona vagyok. Bevonulásom előtt falun laktam és dolgoztam, tagja voltam a helyi KISZ-szervezetnek. A szervezet huszonkét tagból állt. Fiúk, lányok 17—21 éves korig. Megalakulásunktól fogva elég mozgalmas életet éltünk. Minden este együtt voltunk, színdarabot tanultunk, s egy-két órát táncoltunk.

Sz. Éva kivételével nem volt komoly udvarlója senkinek. A lányokat esténként rendszeresen hazakísértük, de hol az egyiket, hol a másikat. Vigyáztunk is arra, hogy ne kísérjük haza többször ugyanazt a lányt, mert akkor már megindult volna a faluban a pletyka.

És mégis szerettük egymást: mint barátok. Ha egy fiúnak vagy lánynak bármi gondja, baja volt, mind a huszonegyen segítettünk. Ha valaki kórházba került, felváltva meglátogattuk. A vasárnapokat gyakran töltöttük közösen, egyik, vagy másik fiatal szüleinek lakásán. Nemcsak a lányos, de a fiús házaknál is. Igaz, az idősebb korosztály ezen megbotránkozott, pedig szerintem ebben nincs semmi botránkoztató. Jó barátok voltunk mindannyian és most is azok maradtunk.

Én már két éve elkerültem hazulról, mégis csaknem mindegyikkel levelezek. A válaszok pontosan érkeznek. Van a lányok között, aki azóta férjhez ment, de a levél mégis jár, s a férj is üdvözöl pár sorban. Nyolc lány közül csak eggyel kapcsol össze szerelem. A kiszista lányok rendszeresen írnak nekem Margitkáról, megírják, mivel tudnék neki kedveskedni és ők biztatnak, ha néha ritkábban megy a levél kedvesemhez.

Visszatérve az első kérdésre, újra csak azt tudom írni, hogy lehetséges fiú és lány között fesztelen barátság az erkölcsi szabályok betartásával is. Az a fontos, hogy a közösség ezt így fogja fel.

D. István, Sopron

EGY ELSŐS KISLÁNY...

Sokat gondolkoztam azon, hogy lehet-e, illetve érdemes-e nekem egyáltalán válaszolnom a feltett kérdésre, mivel csak első gimnazista vagyok. Viszont úgy gondolom, hogy a mi korosztályunk is véleményt mondhat egy és más dologban.

Egyik fiú osztálytársammal együtt tanultunk, együtt jártunk mindenhová, és ő is éppen úgy, mint Péter Juditnak, még a rajzaim elkészítésében is segített. Mindezek mellett a legjobb barátok voltunk, míg osztálytársaim félre nem értették a dolgot. Elkezdtek minket csúfolni, hogy itt vannak a „szerelmesek". Engem is bántott a dolog és Árpit is. Valószínűleg ezért történt, hogy barátságunk fonala egy kis időre meglazult. Azonban később a mentegetőzések helyett megmagyaráztuk osztálytársainknak, hogy más a barátság és a szerelem, és hogy egy fiú és lány között lehet őszinte barátság.

Én vagyok osztályunk KISZ-titkára, és ezt a kérdést az egyik taggyűlésen a vita tárgyává tettük. Nagyon érdekes válaszok hangzottak el és általában a tagok többsége előtt nem volt tiszta a barátság és szerelem fogalma. Nagyon szerettem volna, ha Péter és Judit osztálytársai is ott lettek volna ezen a taggyűlésen, akik ugyan már negyedikesek, de még mindig rosszul értelmezik ezt a két teljesen egymástól eltérő dolgot, a barátság és szerelem fogalmát.

Boros Erzsébet.
Toldi Ferenc Gimnázium I/C osztályának tanulója

Közeledhet-e a lány?

Ha az erkölcsi élet új normáival kapcsolatban említjük a szerelmet, úgy érzem, nem hagyhatunk ki egy fontos kérdést. Azt, hogy közeledhet-e egy lány egy férfihoz, akit imád? Megmondhatja, vagy megírhatja-e neki nyíltan, hogy szereti? Ebben a kérdésben mindenkinek magának kell döntenie, de mégis jó volna valamilyen általános szabály.

Tizenhét éves vagyok és szenvedélyesen szeretek egy nálam tíz esztendővel idősebb férfit. Én nem gondolkodtam. Megírtam neki, hogy szeretem, randevút kértem tőle. Az illető táncdalénekes, nyáron láttam először személyesen, be is mutattak neki, de ő persze nem nagyon vett észre engem. Mondtam, levelet írtam neki, s ő, bár nem jött el a randevúra, tanúsított irántam némi rokonszenvet. Ez az érzés nemcsak egyszerű fellángolás volt. Ma is szeretem, reszketek, ha a dalait hallom, ha visszaidézem a percet, amikor rám nézett. Nagyon, nagyon szeretem.

Mit tehetek a sóhajtozáson kívül?

Anna

Őszinteség és bizalom

Tizennyolc éves diák vagyok és szerelmes.

Körülbelül egy hónapja megnéztem a Romeó és Júliát. A két szerelmes története számomra megható és felemelő történet, és hiszem, hogy van ilyen szerelem.

Önök azt kérdik, hol vannak itt, az új, a mai kornak megfelelő normák? Szerintem a szerelemben az őszinteség és a bizalom a szocialista erkölcsi norma. Nem könnyű kalandokat keresünk, csókolózunk, hogy csupán pillanatnyi fellobbanó vágyunkat kielégítsük. Nem! A szerelem két szív kölcsönös vonzalma egymás iránt. Ha a lányban csak a nőt nézzük és nem érdekel a lelkivilága, soha nem találjuk meg a boldogságot. Nincs jogunk ahhoz, hogy esetleges cinizmusunk következtében tönkretegyük mások boldogságát. Ha pedig valaki a mai kor erkölcsét úgy próbálja modernizálni, hogy cinikussá, könnyelművé válik, az lehet, hogy kitűnő hódító, nagyfiú lesz, de az is biztos, hogy az élete üres lesz és céltalan.

Szoszlár György
Szeged, Textiltechnikum

Nyolcéves barátság

Szerintem egy lány csak akkor mondhatja a barátnőjét igaznak, ha legalább egy évig jóban rosszban kitartanak egymással. Ilonka és Teri barátsága még nem lehet igaz barátság.

Nekem nyolc éve van egy barátnőm. A természetünk eléggé megegyezik, a szüleink nagyon egyformán neveltek bennünket. Most a nyolcadik évben a barátságunk közé férkőzött egy fiú. Azt mondta a barátnőmnek, hogy vagy ő, vagy én, vagyis szakítsuk meg a barátságunkat. A barátnőm a fiúval szakított.

Azt hiszem, ez már mérce annak, hogy mi az igazi barátság.

Vonnák Mária,
Törökbálint, Ady E. u. 58

Megszűntek a mélyérzésű barátságok?

Engedjék meg, hogy csak a 3. kérdésre válaszoljak, mivel úgy észem, erről van mondani valóm. Idézem: „Lehetséges, hogy a mély és szenvedélyes barátságok kora már a múlté?" Igen, véleményem szerint megszűntek a mélyérzésű barátságok. Nem hiszem, hogy most amikor minden lüktet, szalad, fejlődik, most a technika, a vívmányok korában van idő arra, hogy egymás iránt érdeklődjünk. Nem, ezt nem hiszem.

Békés, tiszta rendszerben élünk, mindenki a saját jövőjét tervezi, talán úgy is mondhatom, hogy egy kicsit önzőek lettünk.

Lehet, hogy az igaz barátságról alkotott fogalmam kicsit merész és sokat követelő. De úgy gondolom, hogy a barátságban ilyennek kell lenni: merésznek és állhatatosnak. A vonzódást, a szimpátiát, vagy ha jól el tudunk beszélgetni, azt még nem tartom barátságnak. Én az igazi barátságot olyannak képzelem, amilyen a harcokban születhetett a partizánok között.

Lehet, hogy sokan nem helyeslik nézeteimet és az ellenkezőjét vallják. Nem baj, vitatkozni lehet, de a nézeteket megváltoztatni soha.

„Beatrix",
Budapest

ÚJ NORMÁK? ÚJ NORMÁK! ÚJ NORMÁK?

A csodák terme

Narancszuhatag, négerkunyhó, Minerva sisakja, pagoda

„A Bükk csodálatos! Minél többet nézem, annál több arcát ismerem meg, minél mélyebbre hatolok titkainak kutatásában, annál több újabb rejtélyt állít elém!" — olvassuk Jakucs László, az Aggteleki cseppkőbarlang igazgatója könyvében.

A titkok nem hagyták nyugodni, meg is alapítottuk kutató expedíciónkat. Diákok, fiatal geológushallgatók — ezekből áll a mi kis társaságunk. Irány Jósvafő. Szerencsénk van. Nem kevésbé tapasztalt vezetőt kapunk, mint magát Jakucs Lászlót. Neki vágunk a hegynek, de nem a már mindenki által közismert erdőknek, szikláknak, hanem le a mélybe, fényt deríteni a számunkra még sötét titkú barlangok szépségeire. Első utunk: az 1952-ben felfedezett Béke-barlang. Az asztmások Mekkája. Jó 100 métert haladunk a sötétben, amikor emberi hangokat hallunk, s hunyorgó szemünk elé világos terem tárul. Asztmás salgótarjáni bányászok fekszenek a nyugágyban. Szívják a barlang antibiotikummal és gyógyhatású anyagokkal telített levegőjét.

— Ez a levegő megszünteti a náthát. Az asztmára is gyógyhatással van, sokat könnyít a betegeken. Ennek főoka a levegő rendkívül magas (99—100 százalékos) páratartalma, egyenletes hőfoka, abszolút pormentessége — magyarázza vezetőnk, de mi tudjuk, hogy nemcsak ezért fordultak a geológusok a világ minden pontjáról olyan nagy érdeklődéssel a barlang felé, hanem mert Jakucs László a Béke-barlang feltárásával egy új kutatási módszernek nyitott utat. Először elméletben állapította meg a barlang létezését. Csak azután következett a gyakorlati igazolás, a barlang feltárása.

Sok érdekes történetet mesél erről, ahogyan beljebb és beljebb haladunk. Egymás után hagyjuk el a színpompás cseppköveket. Balra a narancszuhatag, jobbra egy „anyósnyelv". Most a vígan csörgedező Komló patak teljesen elborítja az utat. Hideg, tíz fokos vízben gázolunk derékig. Fehér, sárga s a vörösnek minden árnyalata! Az oldalak zöldesszürke sziklafalait ragyogó kristályos kéregcseppkövek csipkézik. Már utunk végén járunk, amikor a Porcelán-folyosóra érünk, s a bejárati agyagdombon ezt olvassuk: „1952. augusztus 4." A barlang felfedezésének napja.

Az Aggteleki barlang egyik mellékágát, a Retekágat kerestük. Sorra haladunk el a sokak által már oly jól ismert Orgonasípok, Halászbástya, Tóparti vár, Fürdőzők, Pagoda, Buddha szobra cseppkövek előtt. Sietünk. Az ismeretlen csábít.

Letérünk a főágról. Előttünk a titokzatos néma világ. Körülöttünk csak pár métert világítanak meg a karbidlámpák. Hirtelen egy cseppkőszikla ugrik ki a sötétből, amint ráesik a fény. Iszonyú folyosó, óriási termek! Itt is fantasztikus formák fogadnak: Négerkunyhó, Minerva sisakja, Százráncú szoknya s elérkezünk a Retekág bejáratához. A kép változik. A nagy termet keskeny, alacsony boltozatú folyosó váltja fel, ahol az egyhangúságot egy-egy kiálló cseppkő bontja meg, s oszlopai a sztalagnitok, amelyek a vízbe benyúlnak. A kecses formák között jobbrabalra kitérve haladunk tovább. Nem győzzük fejünket kapkodni, nehogy letörjünk a csodákból valamit is.

Most tágul a tér, majd ismét teljesen összeszűkül, éppenhogy keresztül tudjuk préselni magunkat. Ez a Vaskapu. Még egy ilyen lesz, a Bronz. A legizgalmasabb azonban most jön. Öt centiméter szélességű sziklaperemen kell keresztül menni. Előttünk három méter mélyen a patak, hátunk mögött sziklarengeteg. Összefogódzunk, és úgy megyünk át. Ez is sikerült. De még nincs vége mindennek! Még egy nehézség és elérjük utunk célját. Hatalmas sziklaomladékot kell megmásznunk. Alig tudunk felkapaszkodni a kövekre lerakódott síkos agyagon, de megéri a fáradságot, leírhatatlan szépségű terem tárul elénk: a Csodák terme.

Célhoz értünk.

Liska Zsuzsa

SZAKEMBERGONDOK NÉLKÜL

A Chinoin hatalmas gyár. A fiatal mérnökök már az egyetem utolsó évében úgy beszélnek az ilyen üzemről: ekkora gyárban elveszett a fiatal szakember. Észre sem veszi senki. S kész a jó tanács: kis üzembe kell kerülni, ott hamar „császár" lehet még a kezdő mérnök is!

Császár ugyan a Chinoinban sem lett senki, de azért a személyzeti osztályon érdekes adatokat tudhat meg az ember. Különösen, ha felteszi a kérdést:

— Nincsenek szakember gondjaik?

A válasz nehezen fogalmazható meg néhány mondatban. A tények azonban egyértelmű feleletet adnak.

Hatalmas rekonstrukció folyik az egész gyárban. Új csarnokok épülnek, új gépsorok kerülnek a termekbe, új technológiákat vezetnek be. A felújítás mellett nem könnyű a zavartalan termelés biztosítása. S mégis — három fiatal, frissen kinevezett üzemvezetője van a gyárnak. Milyen előkészítő munka, gondos szakmai nevelés tette alkalmassá ezeket a fiatalokat ilyen fontos feladat megoldására?

LARENCSIK ZSUZSÁRA — az egyes üzem vezetőjére — a laboratóriumban találunk rá. Törékeny, szemüveges fiatal nő, s egy egész üzem, több száz ember zavartalan munkájának gondja nehezedik a vállára. Az ember leginkább tanári katedrára, kisgyerekek közé tudná elképzelni.

— *Az évfolyamtársnőim sajnáltak is, meg nem is nagyon értették, hogy üzembe akarok jönni. Az utolsó egyetemi évem alatt gyakornok voltam a Szerveskémiai Kutatóban. De én emberek között, „igazi" termelőmunkát akartam végezni. Nem tudtam elhinni, hogy az üzemi munka „verleti", hogy itt nincs lehetőség szakmai fejlődésre* — meséli gyárbakerülése történetét.

A többiről már úgy beszél, mint ami könnyen ment. Beosztott üzemmérnök lett, de első pillanattól kezdve bevonták az egész üzem problémáinak megvitatásába.

— *Kutatási feladatokat kaptam, s ismertem részfeladataim helyét a kutatási programban. Amikor üzemvezetőhelyettes lettem, nagynak éreztem a feladatot, de nem volt ismeretlen előttem. Hiszen eddig is elláttam az én részlegem „kerítésén túlra is". Hogyan lettem üzemvezető? Tulajdonképpen már feleltem rá.*

KŐVÁGÓ JÓZSEF jött „haza" legutóbb a Vegyipari Tervezőintézetből, ahol egy évig dolgozott a gyár megbízatásából.

Ugye ritka mérnöki szerencse, ha egy fiatalembert tervezőasztalhoz ültetnek, hogy tervezzen olyan üzemet, amelyet ő fog vezetni. A Chinoinban megtörtént.

— *Aligha képzelhető el jobb iskola egy fiatal szakember számára, mint amit velem végigjártatak. Gondolja meg — az ember rajzokat, számításokat böngész, azután az alapkő lerakásától az utolsó cső beszereléséig minden a szeme előtt történik, s egyszer csak azon veszi észre magát; kész az üzem. Vezesd! — mondják neki. — Nehéz dolog. Meg is ijedne talán, de akkor eszébe jut mindaz, amit kénytelen volt végiggondolni a tervezés, meg az építkezés stádiumában.*

Fiatalember. Mégis — sok vizsgának nekivágott már... Fizikai munkásként került a gyárba, aztán úgy látszik, túlságosan mélyen „beleszagolt" a vegyszeres levegőbe. Nem is szabadult tőle. Beiratkozott a Műegyetemre. S közben — ez a gyár vezetőinek érdeme — olyan feladatokat kapott, hogy a diplomával együtt a mérnöki gyakorlatot is megszerezte. S most?

Uj feladatokról — újra álmodozhat.

ADAMI PÁL úgy beszél a fiatalokról, mint aki már túl van a „koron". Pedig éveinek száma mást mond. Mérnöknek viszont nem kezdő már. Alig egy hónap óta az ötös üzem vezetője.

— *Amikor az egyetemről frissibe idekerültem, hosszú ideig úgy éreztem, nem segítenek eléggé. Ha azonban valaki vállatóra fogott volna: milyen segítséget hiányolok — nem tudtam volna válaszolni. Valahogy bántotta az önérzetemet, hogy első időkben nem kaptam felelős munkát. Nem maradhattam sokáig egyetlen műhelyben sem. Szinte kergettek: tovább, tovább... Meg kellett ismernem tövirő̈l hegyire az egész üzemegységet.*

— *Mikor először részleget bíztak rám, megdöbbentem: itt nem törheti az ember órák hosszat a fejét valami, probléma megoldásán, mint az egyetemen, vagy egy kutatólaboratóriumban. A folyamatos termelés szigorú megrendelő... Engem meg rögtön — első önálló „szereplésemkor" rászorítottak — önállóan és gyorsan oldjam meg a termelés problémáit. Akkor éreztem igazán, mit jelent, hogy ismerem az üzem minden rejtett zugát, minden gépet és munkafolyamatot.*

★

Mit tettek a Chinoin-gyáriak, hogy nincsenek szakembergondjaik? — tehetnénk fel újra a kérdést. De felesleges. A választ — úgy gondoljuk — megkapta az olvasó.

Szántó Erika

MIRE kíváncsi

Ismét jelentkezünk rovatunkkal. Első kérdésként egy Diósgyőrből érkező levélre válaszolunk. Irója ezt kérdezi:

MIT ÉRDEMES MEGNÉZNI BUDAPESTEN?

Két napra érkezem — írja Borbás József —, hasznosan szeretném eltölteni időmet.

Annak, akit érdekel Budapest kialakulása, történelmi múltja, érdemes a Duna-partra sétálnia. A most bontás alatt álló Erzsébet-híd lábánál, a római kor kövei, későbbi századok építészeti emlékei láthatók. A budai oldalon a Halászbástya ismert, mindenki által megcsodált építmény, de azt már kevesen tudják, hogy ezzel szemben, a Szentháromság tér 2. sz. alatt, a Vármúzeumban gyűjtötték össze a hajdani magyar királyok értékes iratait, tárgyait, s az újjáépülő, rekonstruált vár szintén a szemléltető múlt figyelemreméltó érdekessége. Visszafelé kellemes élmény a motoros átkelés a Dunán. A századeleji Budapest fejlődéséről képet ad a Népköztársaság útja, amelyet csaknem teljes egészében műemlékként tartanak nyilván. A Városligetben, a Vajdahunyad-várában, a Mezőgazdasági Múzeum kiállításai és filmvetítései érdekes és tanulságos a mezőgazdasággal foglalkozó fiataloknak. S ha innen a Lehel úton villamossal utaznak tovább, a Béke téri lakótelep, távolabb a Fiastyúk utcai lakótelep a fővárosnak a legutóbbi 10 évben történő fejlődését tükrözi. Aki pedig a ma épülő Budapestre kíváncsi, az újjáépített Üllői úton s a József Attila lakótelepen ismerheti meg a főváros modern arcát. Esti programként egy színházelőadás, vagy egy jó film méltóképpen zárja le a budapesti látogatást.

MŰKÖDIK-E AMATŐR CSILLAGÁSZ SZAKKÖR, VAGY KLUB? — kérdezi levelében Ruttkai József középiskolás.

Mojsza Jánost, az Uránia Csillagvizsgáló Intézet tudományos munkatársát kértük meg a válaszra:

Az Uránia Bemutató Csillagvizsgáló Intézetben, (Bp., I. ker., Sánc u. 3/b), minden derült este távcsöves bemutatót rendeznek az intézet tudományos munkatársai. Ismertetik rövid előadásban a csillagos ég látnivalóit, majd filmvetítés követi az előadást. A kétórás program kétforintos belépővel látogatható. Az Uránia Csillagvizsgáló Intézet mellett működik, amatőr csillagászok részére továbbképző tanfolyam, ahol tudományos szinten előadásokat hallgatnak, gyakorlati megfigyeléseket végeznek a részvevők. Amatőr csillagász bárki lehet, akiben van érdeklődés és megszerzi az alapismereteket. Januárban ismét indul egy úgynevezett csillagász-tükör készítő tanfolyam, ahol az érdeklődők elsajátíthatják az alapismereteket. Az Intézet terve, hogy tavasszal a Citadellában csillagászati múzeumot rendez be, s itt mutatja be azokat a csillagászati eszközöket, amelyek európaszerte is ritkaságnak számítanak.

Egyébként az Intézet csillagvizsgáló távcsövet állított fel a Citadellánál, a Nagyvárad téren, hogy az érdeklődők minél szélesebb körét ki tudja elégíteni.

Szerkesztői üzenetek

CSOMA ANDRÁS, SZENTES. A vasútgépészeti technikumban tanult anyag elsősorban csak azok részére hasznos, akik vasútnál, vagy más vasút jellegű vállalatnál dolgoznak. Véleményünk szerint, mint traktorgyári lakatos, helyesebb, ha gépipari technikumot végez. Hét év óta a technikum anyagának tematikája sokat változott, így jobb lenne, ha az első évnél kezdené. Amennyiben eredeti tervénél marad, a jövő tanévre kérje felvételét a KPM I. Vasúti Főosztály oktatási osztályán.

BOJTOR ISTVÁN, PÉCS. A vasutasigazolvány katonák részére nem biztosít kedvezményes utazást. Katonai szolgálat idején a honvédségi alakulat által kiállított szabadságos levél jogosít kedvezményes vasutjegy váltására.

BALOGH ÉVA, SZEGED. Kétéves szülésznőképző iskolára Budapesten (V., Váci utca 47.), Szolnokon (Beloiannisz u. 61.) jelentkezhet.

FERENCZ MIKLÓS, MISKOLC. A KISZ-alapszervezet programját színesíti, ha társastánc tanulást is beiktatja a munkatervébe. Ezeken a tanfolyamokon a tánc mellett a viselkedés apróbb szabályait is megismerik a fiatalok. Levelében nem említi, melyik község KISZ-alapszervezetében vetődött fel a gondolat. De bárhol megoldható a megyei népművelési osztály segítségével. Oktatóról minden esetben a tánctanítói munkaközösség gondoskodik, az 1961. június 15-én megjelent 133/1961. M. K. 12. sz. rendelet figyelembevételével.

MEGYERI ISTVÁN, SOPRON. Lakásszövetkezeteket a fővárosban, megyei és járási jogú városokban és ipartelepüléseken lehet — a tanácsok végrehajtó bizottságainak segítségével — szervezni, a területükön működő állami szervek, vállalatok és szakszervezeti szervek közreműködésével. A szövetkezetbe tagként kizárólag bérből, fizetésből élők vehetők fel. A felvételre a vállalat vezetője és szakszervezeti bizottsága a körülmények figyelembevételével tesz javaslatot.

A titkár lány

Nagykőrös. Az Alföldnek ezen a kis, tanyákkal teletűzdelt darabján mindenütt csak homok, s rajta otthonosan terpeszkedő koldustetű, királydinnye és bógáncs fogadja az idegent. A hasznos növények átadták a „terepet", már mind bent pihennek a magtárak, górék, paálások mélyén és onnan lesik a tél érkezését. A megszürkült földeken keskeny gyalogösvények, gidres-gödrös szekérutak futnak, mind-mind egy cél felé. Büszketornyú kastélyforma áll ott, akácokkal körülfogva, homlokán alig kopott tábla, rajta felirat:

„Rákóczi Tsz központja".

Az elnök, éppen motorját készül beindítani, de jöttünkre megáll és vendégszerető gazdaként befelé invitál:

— Innen ugyan üres kézzel nem engedünk el újságírót. De nem ám! Mert van nekünk egy olyan, de olyan KISZ-titkár lányunk! Tudják, mi volt itt előtte? Semmi. Vagy legfeljebb öt-hat KISZ-tag, azok is, tagdíjat ha fizettek. Pedig tettünk mi oda vezetőnek katonaviselt legényt, meg agronómust is, de egyikük sem boldogult. Csak ez a lány. Ez aztán egy ügyes teremtés...

AZ ELSŐ BÁL

Győr Pál Éva — a bekonferált „csodatitkár" — tizennyolc éves és külsején nem látni különösebb nyomát az ügyességének. Nevetős, pörgőnyelvű, az igaz, aki nem ismeri közelebbről, talán veszekedősnek is mondaná. Édesapja tsz-tag, ő nemrég gimnáziumba járt. Aztán idejött ő is a tsz-be munkaegységbeírónak. És mit talált itt? Ahány fiatal csak volt, mind másfelé húzott.

— Van nekünk dolgunk elég odahaza, az állatokkal, a kerttel, hiányzik is nekünk a KISZ — mondták, amikor Éva valamit is emlegetett előttük. De ő csak nem nyugodott. Táncos volt, népitáncos még a gimnáziumban, s hiányzott neki magának is üres estéken a társaság. Pár lányt csak sikerült becsalnia a kultúrterembe, aztán mutogatta nekik a lépéseket, énekeltek is hozzá, meg pörögtek-fordultak, s alig múlt el pár hét, kikerekedett egy mutatós kis tánc.

— Jó lenne előadni. A közgyűlési vacsorán. Mit szóltok hozzá, lányok? Majd én szerzek kölcsönbe csizmát is, ruhát is.

És olyan sikerük volt, hogy a meglepett tsztagság kétszer is kitapsolta őket a dobogóra.

A legények — így van ez, ha együtt érzik a lányokat —, kezdtek beszállingózni esténként a tanyákról. Eleinte csak leültek egy sarokba, s onnan nézték a táncoló lányokat. S addig nézték, amíg maguk is kedvet nem kaptak a táncra, s ki-ki megfogta egy-egy kislány kezét, s most már együtt léptek a dal ritmusára.

És egy szombat estére meghirdették az első bált. Tavaly aratás óta nem volt ilyen a tszben. Össze is futottak vagy kétszázan a tagságból. Azóta nem múlik el szombat tánc nélkül. Jönnek már a fiatal házasok is párosan, a férjek, és feleségek. Az elnök, a párttitkár sem marad el.

Az élet nemcsak tánc és muzsika. Az első KISZ-gyűlésen ültek szótlanul. Győr Pál Éva magyarázott, hogy ezt kellene még, hogy azt kellene még, de a padokon ülők csak nézték és hallgattak. Csak akkor élénkültek fel, amikor Éva kirukkolt:

— Hát vasárnap úgy készüljetek, hogy elmegyünk Visegrádra. Az elnökünk adott egy teherautót, kirándulunk egyet. Ennivalót hozzatok eleget, megéhezünk az úton.

Ott voltak harmincan. Hogy egy-egy csalóánál mi minden zajlott le, míg elengedték őket, azt nem tudni, de hogy nem ment simán a kirándulás, az bizonyos. A fiatalokat azonban már nem lehetett otthon tartani. Persze, Éva volt az idegenvezető, mert már egyszer járt ott az iskolával.

A „LUCERNA ÜGY" ÉS AZ ÚJ TÁNCRUHÁK

Kibővíthetnénk egy előbbi mondatot: az élet nemcsak tánc, muzsika — és kirándulás.

A lucernánál például nagyon nehéz dolga volt Évának:

— Az elnök kéri, tegyük meg. Segítség kellene, egy kis vasárnapi munka.

— Hogy képzeled, Éva, nem dolgozunk mi eleget egész héten?

— Dolgozunk, dolgozunk, de nem hívhatjuk az ötvenéveseket, a lucerna meg tönkremegy. Aztán meddig akartok még kölcsönruhákban táncolni? Arra nem gondoltok, hogy kapunk egy kis pénzt. Vehetnénk belőle szoknyákat, rékliket a tánccsoportnak.

Ez hatott. Ott voltak a lucernagyűjtésnél, a borsószedésnél, később az aratásnál és a szüretnél is. Pedig később már nem esett szó szoknyákról, réklikről.

Hanem a szüret megérdemli, hogy külön szóvátegyük. Nagy munka ígérkezett és kevesen voltak hozzá. A KISZ-taggyűlésen vitatkoztak: mit lehetne tenni?

Felállt valaki:

— Nekem van egy barátom, Kőrösön dolgozik a Ládagyárban. Mondja, hogy ott sokan vannak kiszisták. Hívjuk el őket segíteni.

— Én is ismerek egy lányt, a Konzervgyárba jár. Biztos onnan is jönnek.

A szüretre el is jöttek a városiak. Kétszer sem kellett hívni őket. Százhúsz vendégmunkás szedte a fürtöt, hordta a puttonyokat és ott voltak még ők, az otthoniak, harmincan. Nagyon vidám vasárnapi szüret volt.

Hogy az elején azt ígértük, bemutatjuk a titkárlányt? Ez igaz. Mégis a tánccsoportról, a szüretről írtunk?

Mindez egy kicsit Győr Pál Évát is jelenti.

Kocsis Éva

Karácsonyi kiállítás és vásár

ÓRA, ÉKSZER, BIZSU, AJÁNDÉKCIKKEK NAGY VÁLASZTÉKBAN

V., PÁRISI UTCA 4.